

KL Plaszow: trwa zabezpieczanie skarp

2019-11-14

Rozpoczęło się zabezpieczanie fragmentu dawnego Cmentarza Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Podgórzu - na terenie byłego obozu Plaszow, na którym stwierdzono przypadki rozkopywania grobów przez zwierzęta. Zabezpieczenie terenu ma na celu uniemożliwienie dalszej profanacji i wydobywania ludzkich szczątków na powierzchnię gruntu.

W poniedziałek, 18 listopada, w Muzeum Podgórza przy ul. Powstańców Wielkopolskich 1/Limanowskiego 51, od godz. 17.30 do 19.30 odbywać się spotkanie konsultacyjne w sprawie organizacji ruchu zwiedzających w otoczeniu Muzeum - Miejsca Pamięci KL Plaszow w Krakowie oraz regulaminu użytkowania terenu. Więcej informacji na temat spotkania: dialogspoleczny.krakow.pl

Przypomnijmy: w czasie II wojny światowej, na terenie prawie 80 hektarów, pomiędzy obecnymi ulicami Kamieńskiego, Swoszowicką a Wielicką działał niemiecki nazistowski obóz pracy, później przekształcony w obóz koncentracyjny Plaszow - jeden z trzech obozów koncentracyjnych założonych przez władze III Rzeszy na terenie Generalnego Gubernatorstwa. Szacuje się, że przez cały okres funkcjonowania obozu więziono w nim ponad 30 tysięcy osób, a liczba ofiar różnych narodowości, przede wszystkim Żydów, zamordowanych w obozie oceniana jest na około 5 tysięcy. Dziś na obszarze byłego obozu znajdują się trzy masowe mogiły, dwa cmentarze żydowskie i relikty infrastruktury obozowej.

W ostatnim czasie podczas wizji lokalnych prowadzonych przez Muzeum Krakowa na terenie KL Plaszow, ujawniono liczne fragmenty szczątków na terenie dawnego Cmentarza Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Podgórzu. Z oględzin wynika, że większość odsłoneń szczątków nastąpiła na skutek rozkopania przez dzikie zwierzęta. Aby nie dopuścić do dalszego wydobywania ludzkich kości na powierzchnię gruntu, na zlecenie Zarządu Inwestycji Miejskich w Krakowie rozpoczęło się zabezpieczanie części skarp na tym terenie. Prace prowadzone są na obszarze o powierzchni do 1200 m kw.

Teren zostanie zabezpieczony za pomocą siatki stalowej z drutu o wysokiej wytrzymałości na rozciąganie z matą antyerozyjną. Następnie zostanie nawieziony humus na grubość do 15 cm. Jeśli zajdzie taka konieczność, zostanie usunięta część rosnących tam samosiejek - krzewów i drzewek, których obwód pnia nie przekracza 50 cm.

Teren, na którym prowadzone będą prace zabezpieczające został wpisany w 2002 roku do rejestru zabytków Województwa Małopolskiego. Przeprowadzenie prac zabezpieczających wymagało uzyskania zgody Miejskiego Konserwatora Zabytków, a także uzgodnień Wydziału Rewaloryzacji Zabytków Krakowa i Dziedzictwa Narodowego Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Ponieważ zabezpieczenie dotyczy terenu dawnego cmentarza żydowskiego, prace były poprzedzone uzyskaniem uzgodnień ze strony Gminy Wyznaniowej Żydowskiej oraz Komisji Rabinicznej ds. Cmentarzy Żydowskich przy Naczelnym Rabinie Polski Michaelu Schudrichu. Wykonawca posiada również zgodę na usunięcie roślinności wydaną przez Miejskiego Konserwatora Zabytków, Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie oraz Gminy Wyznaniowej Żydowskiej.

Wykonawcą prac jest firma „Tank-Chem” Ryszard Skrzela. Koszt zabezpieczenia fragmentu

dawnego obozu KL Plaszow wyniesie 157 000,00 zł brutto.

Warto wiedzieć, że Miasto Kraków od dłuższego czasu zmierza do godnego upamiętnienia ofiar dawnego obozu koncentracyjnego Plaszow. W tym celu planowane jest utworzenie Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow, pomiędzy ulicami Kamieńskiego, Swoszowicką, Jerozolimską i Heltmana.

W 2007 roku na zlecenie władz miasta, po przeprowadzeniu konkursu, grupa projektowa GPP Proxima pod kierownictwem arch. Borysława Czarakcziewa, przygotowała projekt budowlany. Ponieważ zaproponowane rozwiązania budziły sprzeciw wielu osób i środowisk, nie przystąpiono do jego realizacji.

W 2017 r. decyzją prezydenta Miasta Krakowa powołano Radę Społeczną ds. utworzenia Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow, złożoną z przedstawicieli instytucji muzealnych, uczelni, środowisk żydowskich, krakowskiego samorządu i organizacji społecznych z terenu Podgórza. Muzeum Krakowa powierzono zadanie przygotowania scenariusza obejmującego teren Miejsca Pamięci i wystawy stałej w mającym powstać budynku Memoriału i niszczącym dziś Szarym Domu.

Za etap projektowy odpowiada obecnie Zarząd Inwestycji Miejskich w Krakowie, ale w przyszłości realizacją wypracowanych rozwiązań zajmie się nowa instytucja kultury, która ma powstać w przyszłym roku. Powoła ją Miasto Kraków wraz z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego.